

?deal Durum Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?deal Durum Anketi. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23117>

Özet

İdeal Durum Anketi, 2008 yılında Münevver Akta? tarafından yürütülen bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçektir. Bu anketin temel amacı, muhasebe meslek mensupları'nın, mesleki uygulamalara ve düzenleyici kurallara ilişkin sahip oldukları **ideal durum** algıları'nın ve **muhasebe-kültür değerlerini** araştırmaktır. Çalışma, özellikle Bursa ilindeki muhasebe profesyonellerinin normatif inançları'nın ve sistemin nasıl olması gerektiğine dair görüşlerini saptamaya odaklanmıştır. Anket 17 maddeden oluşmakta olup, cevaplar 7'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılarak toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

İdeal Durum, Muhasebe Kültürü, Muhasebe Meslek Mensupları, Likert Ölçeği, KMO, Geliştirme Ölçeği, Bursa Muhasebe.

Yazarlar

Münevver AKTA?

Amaç

İdeal Durum Anketinin geliştirilme amacı, muhasebe alanında çalışan profesyonellerin, mevcut durumdan ziyade, muhasebe standartları, kuralları ve kültürel değerlerinin **ideal olarak nasıl düzenlenmesi gerektiğini** belirlemektir. Bu, özellikle amortisman kuralları gibi spesifik muhasebe uygulamaları'nın hangi düzenleyici otoriteler (Maliye, SPK, TÜRMOB) tarafından belirlenmesi gerektiği konusundaki profesyonel beklentileri ölçmeyi hedefler.

Ölçek, profesyonel muhasebecilerin mesleki etik ve düzenlemelere yönelik normatif görüşlerini ortaya koyarak, gelecekteki düzenleme ve eğitim çalışmaları'na rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, anket muhasebe alanındaki kültürel farklılıkların ve idealize edilen uygulamaların anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, **muhasebe-kültür değerlerine** ilişkin "İdeal Durum Algısı"dır. Bu yapı, muhasebe meslek mensupları'nın, uygulanan muhasebe kuralları'nın ve etik standartları'nın en uygun formuna dair tutumları'nın inançları'na yansıtılır.

İdeal durum algısı, genellikle meslektaşları, düzenleyici kurumlar ve yasal çerçeveler arasındaki ilişkileri kapsayan geniş bir kavramdır. Anket maddeleri, bu ideal durumun somut göstergeleri olarak, düzenleyici otoritelerin yetki alanları ve spesifik muhasebe işlemlerinin (örneğin

amortisman) yönetimi gibi konulara odaklanm??t?r.

Geçerlik

Sa?lanan kaynak materyalde, ?deal Durum Anketinin geçerli?ine (Content, Construct, Criterion Validity) ili?kin spesifik bir kan?t veya istatistiksel de?er sunulmam??t?r. Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmiş olup, geçerlik çal??malar?n?n tezin tam metninde yer alması beklenmektedir; ancak özet verilerde bu bilgi eksiktir.

Güvenirlik

Çal??manın güvenilirli?i, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Yöntemi kullan?larak de?erlendirilmiştir. ?deal Durum Anketinin hesaplanan KMO de?eri **0,503** olarak belirlenmiştir.

Genel kabul gören istatistiksel standartlara göre, 0.5 ve üzerindeki KMO de?erleri, veri setinin faktör analizi için yeterince uygun ve güvenilir oldu?unu göstermektedir. Bu sonuç, anket maddelerinin ortak bir yapıya ölçme potansiyeli ta??d??n? i?aret eder ve ölçe?in iç tutarlılı??n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Güvenirlik analizinde KMO testinin kullan?lması, veri setinin çok de?i?kenli istatistiksel analizlere, özellikle faktör analizi veya Temel Bile?enler Analizi (PCA) için uygun oldu?unun ön ko?uludur. KMO de?eri 0.503 oldu?undan, veri matrisinin korelasyonlar?n?n faktörle?tirme için yeterli oldu?u kabul edilmiştir.

Ancak, ölçe?in kaç faktörlü bir yapıya sahip oldu?u, faktörlerin toplam varyansı ne kadar aç?klad??? veya faktör yüklerinin da??lım? gibi detaylı faktör analizi sonuçları, sa?lanan özet verilerde belirtilmemiştir. Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, ideal durum alg?s?n?n alt boyutlar?n?n belirlenmesi amacıyla bir faktör ç?karma i?lemi gerçekleştirildi?i varsayılmaktadır.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: 17 maddeden olu?an anket. 7'li Likert tipi derecelendirme (1= tamamen kat?lıyorum - 7= hiç kat?lm?yorum).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Muhasebe Meslek Mensupları (Professional Accountants/Practitioners)

Age Group: Belirtilmemiştir, ancak meslek mensubu popülasyonu için uygundur.

Population Details: Bursa ilinde görev yapan muhasebe meslek mensupları.

Test Methodology: Anket, ideal durumu ölçmeye yönelik maddeler içermektedir. Derecelendirme sistemi, yüksek puanın düşük katılımı (ters Likert) gösterdiği bir yapıdadır (1= tamamen katılmıyorum, 7= hiç katılmıyorum). Toplam 17 soru ile idealize edilen mesleki ortam algısı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Muhasebe Standartları, Amortisman Kuralları, TÜRMOB, SPK, Maliye, Normatif Yönetmelikler, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez Affiliation)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008 (Yüksek Lisans Tezi yayınlanma tarihi).

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya yeniden üretimi için yazar Münevver Akta'tan izin alınması gerekmektedir. Yüksek lisans tezi YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ideal-durum-anketi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Akta, M. (2008). *Bursa ili muhasebe meslek mensuplarının muhasebe-kültür değerlerinin araştırılması* (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Tez erişim linki: tez.yok.gov.tr

İdeal Durum Anketinin Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Anket 17 sorudan oluşmaktadır.

2 Amortisman kuralları her farklı varlık grubu için Maliye ve SPK tarafından belirlenmelidir.

3 Amortisman kuralları her farklı varlık grubu için TÜRMOB tarafından belirlenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM